

ذهنیت برنده

جستارهایی درباره‌ی رسیدن به اهداف

جیمز کلیر

ترجمه‌ی سبحان خسروجردی

ذهبیت برند

جستارهایی درباره‌ی رسیدن به اهداف

جیمز کلیر

ترجمه‌ی سبحان خسروجردی

ویراسته‌ی آنا حمیدی

نمونه‌خوانی مصطفی نظری

مدیر تولید: کاوان بشیری

صفحه‌آرایی و آماده‌سازی: واحد تولید کتاب میلکان

چاپ اول، ۱۴۰۱

تیراز: ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۴-۳۷۳-۰

نشر میلکان

www.Milkan.ir
info@Milkan.ir

عادت‌های بنیادی

راهی ساده برای بهبود تمام ابعاد زندگی شما

عادت‌ها و کارهای روزمره‌ی خاصی وجود دارند که، صرف نظر از شرایطی که با آن مواجه هستید، دستیابی به موفقیت را آسان‌تر می‌کنند.

در واقع ممکن است همین حالا هم برخی از این عادت‌ها را داشته باشید حتی اگر در حال حاضر از آن بی‌خبر باشید. اما مهم‌تر از همه، اگر درک کنید که چگونه از این عادت‌ها بهره ببرید، می‌توانید تغییراتی مؤثر و چشمگیر در سلامتی، شغل و روابط خود ایجاد کنید... و تجربه‌ی زندگی‌ای را که لا یقش هستید آغاز کنید.

عادت بنیادی

چارلز دوهیگ¹ در کتاب قدرت عادت² در مورد ایده‌ی عادت‌های بنیادی صحبت می‌کند.

ما در هر بخشی از زندگی خود عادت‌هایی داریم؛ اما برخی امور روزمره که عادت‌های بنیادی هستند به سلسه‌ای از اقدامات دیگر منجر می‌شوند. مثلاً...

چند ماه پیش متوجه موضوع جالبی شدم. وقتی ورزش می‌کردم، دوست داشتم تغذیه‌ی بهتری داشته باشم. حتی با این‌که می‌توانستم با شکلات و بستنی خودم را تشویق کنم، دلم می‌خواست غذاهای طبیعی و سالم بخورم. همچنین بهتر می‌خوايدم و وقتی بیدار بودم، انگار بازدهی بیشتری داشتم، بهویژه در یکی دو ساعت بعد از ورزش به نظر می‌رسید ذهنم شفاف‌تر عمل می‌کرد و نوشته‌هایی واضح‌تر بود. افکارم به راحتی جریان پیدا می‌کرد.

اما وقتی ورزش نمی‌کردم، احتمال این‌که غذای مضر بخورم بیشتر بود. تا دیروقت بیدار می‌ماندم تا به کارهای بی‌اهمیت پردازم. کم کم در کمرم احساس

1. Charles Duhigg
2. The Power of Habit

درد و فشار می‌کردم. سراغ علتش نرفتم اما حدم این است که به دلیل استرس مضاعف و نداشتن جایی برای تخلیه‌ی آن فشار خونم بالا رفته بود.

به عبارت دیگر ورزش عادتی بنیادی است که سایر تکه‌های زندگی ام را سر جای خود قرار می‌دهد. وقتی ورزش می‌کنم، بقیه‌ی چیزها به خودی خود جفت و جور می‌شوند. لازم نیست به داشتن تغذیه‌ی بهتر فکر کنم. لازم نیست خودم را مجبور کنم که روی انجام کارهای تمکز کنم. ورزش خود به خود من را به سمت بهترین نسخه‌ی خودم سوق می‌دهد.

عادت‌های بنیادی شما چیست؟

من همیشه در بهترین حالت نیستم، اما روزهایی که ورزش می‌کنم همه چیز کمی راحت‌تر به نظر می‌رسد و من، همان‌طور که تلاشم را برای بهترشدن ادامه می‌دهم، از هر کمکی که بتوانم استفاده می‌کنم.

تصور کنید اگر یکی دو سورد از این عادت‌های بنیادی پیدا می‌کردید که خوب‌خود بقیه‌ی تکه‌های زندگی تان را سر جای خود قرار می‌دادند، چقدر زندگی شما راحت‌تر و سبک‌زندگی تان رضایت‌بخش‌تر می‌شد.

غلب اوقات ما برای زندگی کردن به آن شیوه‌ای که می‌خواهیم به تلا می‌افتیم، زیرا اراده‌ی لازم برای گرفتن تصمیم‌های مختلف را نداریم. چه خودداری لازم برای تغذیه‌ی سالم، چه شجاعت لازم برای خطرکردن، چه انرژی لازم برای بیشتر داوطلب‌شدن و چه عزم لازم برای عملکرد بهتر در محل کار. ما همه‌ی این تصمیم‌ها را به تأخیر می‌اندازیم - حتی با این که می‌دانیم مهم هستند - صرفاً به این دلیل که اراده‌ی لازم را نداریم تا کاری کنیم که امروز اتفاق جدیدی بیفتند.

بهمود سبک زندگی و رسیدن به جایگاه آدمی که «تکلیفش با خودش مشخص است» آن قدرها هم که فکر می‌کنید سخت نیست. در واقع ممکن است فقط یک عادت بنیادی نیاز داشته باشید تا قطعات دومینو پشت سرهم بیفتند.

وقتی که همه چیز سر جای خود قرار می‌گیرد، در حال انجام چه کاری هستید؟

عادت بنیادی شما چیست؟

آن را پیدا کنید و بیشتر انجامش دهید.^۱

۱. اگر می‌خواهید برای چگونگی ایجاد عادت‌های جدید (و ترک عادت‌های بد) ایده‌های عملی بیشتری داشته باشید، کتاب خود راه عادت‌های من را مطالعه کنید، که به شما نشان می‌دهد چگونه تغییرات جزئی در عادت‌ها ممکن است به تابع چشمگیر منجر شود.

چرا پاییندی به عادت‌های خوب این قدر سخت است؟

آیا تابه‌حال عزم خود را جزم کرده‌اید که واقعاً به یک رفتار جدید پاییند باشید... و یک هفته بعد بیکباره متوجه شوید که اصلاً آن کار را انجام نمی‌دهید؟
برای من که پیش آمده است.

چرا ایجاد عادت‌های خوب این قدر سخت است؟ چرا ایجاد تغییرات پایدار این قدر دشوار است؟ چطور ممکن است قصد بهترشدن داشته باشیم اما باز هم شاهد پیشرفت کمی در خود باشیم؟
واز همه مهم‌تر، آیا می‌توانیم کاری در این باره انجام دهیم؟

اهداف زندگی شما عادات شما نیستند.

اهداف جسوانه‌ای که برای زندگی خود دارید فوق العاده‌اند. ما با بت داشتن آن‌ها به شما افتخار می‌کنیم اما ممکن است این اهداف به این منظور وجود داشته باشند که حواستان را از چیزی که واقعاً شما را می‌ترساند پرت کنند: تغییر در عادت‌های روزمره‌ی شما که به معنای بازآفرینی دیدگاه شما درمورد خودتان است.

ست گودین^۱

همه‌ی ما امیدها و رؤیاهایی داریم (و اگر شما ندارید، احتمالاً از آن دسته افرادی نیستید که چنین مقلاه‌ای را می‌خوانند).

و بیشتر موقع دست‌کم یک درک کلی از چیستی این اهداف داریم: تناسب اندام، سلامتی مطلوبمان که می‌خواهیم از آن لذت ببریم، احترامی که می‌خواهیم از اطرافیان خود دریافت کنیم، چیز مهمی که می‌خواهیم خلق کنیم، روابطی که می‌خواهیم با خانواده و دوستانمان داشته باشیم و عشقی که می‌خواهیم با دیگران به اشتراک بگذاریم.

به طورکلی این چیز خوبی است. خوب است بدانید چه می‌خواهید. داشتن هدف به شما این حس را می‌دهد که مسیر و مقصدی دارید. با این حال این امیدها و

1. Seth Godin

رؤیاها از یک جهت در روند بهترشدن شما اختلال ایجاد می‌کنند: خواسته‌هایتان می‌توانند به راحتی شما را وسوسه کنند تا لقمه‌ی بزرگ‌تر از دهانتان بردارید. دقیقاً می‌دانید منظورم چیست...

- شما تحت تأثیر سریال بزرگ‌ترین بازنده^۱ قرار می‌گیرید، به باشگاه می‌روید، تا مرز از پا در آمدن تلاش می‌کنید و سه ماه بعدش را صرف استراحت می‌کنید تا تجدید قوا کنید.
- بالاخره هوس می‌کنید کتاب خود را بنویسید. آخر هفته کل روز را صرف نوشتن می‌کنید و سپس روز شنبه برمی‌گردید سر کار خود و دیگر هیچ وقت به سراغ کتابخانه نمی‌روید.
- شما از داستان‌های دوستستان در مرور سفرهایش به کشورهای جدید انگیزه می‌گیرید. بنابراین شروع می‌کنید به برنامه‌ریزی برای سفر خودتان به دور جهان، اما درنهایت به دلیل وجود جزئیات زیاد سردرگم می‌شوید و در خانه می‌مانید.

اغلب اوقات اجازه می‌دهیم انگیزه‌ها و خواسته‌هایمان ما را بیش از حد هیجان‌زده کنند و سعی می‌کنیم به جای این که با یک خردۀ عادت جدید شروع کنیم، تمام مشکلاتمان را یکباره حل کنیم. بله، می‌دانم که چنین کاری به اندازه‌ی این که بگویید در سه ماه پانزده کیلوگرم وزن کم کرده‌اید جذاب نیست، اما حقیقت این است: رؤیاها بی‌که دارید بسیار متفاوت از اقداماتی است که شما را به آن رؤیاها می‌رساند. پس چگونه می‌توانیم این میلمان به ایجاد تغییرات متحول کننده را با نیاز به ایجاد خردۀ عادت‌های پایدار متعادل کنیم؟

خوشحالم که این سوال برایتان پیش آمد.

رؤیاها بزرگ داشته باشید، اما از چیزهای کوچک شروع کنید.
اگر در ایجاد تغییرات جدی مصمم هستید - به عبارت دیگر اگر مصمم هستید از الآن خود بهتر شوید - باید از چیزهای کوچک شروع کنید.
عادت‌های معمولی، چه خوب و چه بد، را فرض کنید: مساوک‌زدن، بستن کمریند ایمنی، جویدن ناخن‌ها.

این کارها به قدری کم اهمیت‌اند که به آن‌ها حتی فکر هم نمی‌کنید. شما آن‌ها را به صورت خودکار انجام می‌دهید. آن‌ها کارهای کم اهمیتی هستند که الگوهای رفتاری پایدار می‌شوند.

آیا منطقی نیست که برای ایجاد عادت‌های جدید از ایجاد تغییرات کوچکی که مغزمان بتواند آن‌ها را به سرعت یاد بگیرد و خودبه‌خود تکرار کند شروع کنیم؟ اگر طرز فکرتان درباره‌ی اهداف زندگی تان در ارتباط با چیزهای بزرگ و جسروانه‌ای نباشد چه؟ اهدافی که لازم است شرایط برای رسیدن به آن‌ها فراهم شود یا در صورت وجود منابع بهتر یا دستیابی به فرصت‌های طلایی زندگی بتوانید آن‌ها را به دست آورید... و در عوض آن اهداف را در رفتارهای روزمره‌ی کم اهمیتی بینید که تا زمان موقیت حتمی تکرار می‌شوند.

چه می‌شود اگر برای کاهش وزنتان به اندازه‌ی ۲۵ کیلوگرم لازم نباشد محققی یک رژیم غذایی عالی برای شما کشف کند یا شما به اراده‌ای ابرانسانی دست پیدا کنید، و در عوض، رسیدن به این هدف به مجموعه‌ای از خردۀ عادت‌ها وابسته باشد که می‌توانید همیشه آن‌ها را کنترل کنید؟ عادت‌هایی مثل بیست دقیقه پیاده روی روزانه، نوشیدن هشت لیوان آب در روز و خوردن دو وعده‌ی غذایی به جای سه وعده. به نظرم این نقل قول از بی‌جی فاگ^۱، استاد دانشگاه استنفورد، این دیدگاه را به خوبی نشان می‌دهد.

اگر بذر مناسب را در محل مناسب بکارید، بدون نیاز به زحمت اضافه رشد خواهد کرد.

به نظرم این بهترین تشبيه برای ایجاد عادت‌هاست.

«بذر مناسب» همان رفتار کم اهمیتی است که انتخاب می‌کنید. «محل مناسب» همان ترتیب است: این که بعد از چه چیزی آن را انجام می‌دهید. «زحمت اضافه» همان افزایش انگیزه است که به نظرم هیچ ارتباطی با ایجاد عادت‌های جدید ندارد. درواقع تمرکز بر این که انگیزه را بهترین راه برای ایجاد عادات جدید بدانیم کاملاً اشتباه است.

اجازه بدهید واضح‌تر بگوییم: اگر رفتار کم اهمیت مناسبی را انتخاب و ترتیب انجام آن را رعایت کنید دیگر برای رشدش نیازی به انگیزه ندارید. این اتفاق خودبه‌خود رخ می‌دهد، مانند بذر خوبی که در محل مناسبی کاشته شده است. بی‌جی فاگ، بنیان‌گذار سایت خردۀ عادت‌ها

فوق العاده نیست؟

رویکرد متداول این است که به محض پیدا کردن انگیزه به درون بخش عمیق شیرجه بزنید اما به سرعت شکست بخورید و همان طور که عادت‌های جدیدتان در حال غرق شدن هستند آرزو کنید کاش اراده‌ی بیشتری داشتید. رویکرد جدید این است که ابتدا در بخش کم عمق پیش بروید، سپس به آرامی به قسمت‌های عمیق‌تر بروید تا به نقطه‌ای بررسید که چه انگیزه داشته باشد و چه نداشته باشد بتوانید شنا کنید.

- بر سبک زندگی تمرکز کنید، نه بر تحول زندگی
اغلب موقع تمام فکر و ذکر ما ایجاد تغییراتی است که زندگی مان را متحول کنند.
- کاهش وزن به اندازه‌ی ۲۵ کیلوگرم تغییری متحول‌کننده و خوردن هشت لیوان آب در طول روز سبک زندگی جدید است.
- انتشار اولین کتاباتان تغییری متحول‌کننده و هر روز ایمیل‌زدن به نماینده‌ی جدید ادبی سبک زندگی جدید است.
- دو ماراثن تغییری متحول‌کننده و سه روز در هفته دویلن سبک زندگی جدید است.
- داشتن بیست هزار دلار درآمد اضافه در هر سال تغییری متحول‌کننده و انجام پنج ساعت کار اضافه در هفته در یک شغل آزاد سبک زندگی جدید است.
- بالا بردن وزنه‌ی ۴۵ کیلوگرمی تغییری متحول‌کننده و سه روز در هفته وزنه‌زدن سبک زندگی جدید است.

تفاوت را می‌بینید؟

داشتن هدف برای زندگی خوب است، چون به شما جهت می‌دهد. اما این اهداف همچنین ممکن است شما را فریب دهند تا بیشتر از آنچه از پس آن برمی‌آید به عهده بگیرید. عادت‌های روزمره - امور روزمره کم اهمیت و تکرارشونده - آن چیزی است که سبب تحقق رؤیاهای بزرگ می‌شود.

چه زمانی باید با خودتان نامعقول رفتار کنید؟

اگر در تلاش هستید بهتر شوید، سالم‌تر زندگی کنید یا امیدوارید تغییری ایجاد کنید، جملاتی مثل «اگه تمام تلاشت رو نکنی فایده نداره» یا «از دل و جون مایه بذار» را معمولاً از جانب دوستان، خانواده و همکاران خیرخواه خود شنیده‌اید. اما این که از خودتان انتظار عالی‌بودن داشته باشید چه زمانی ایده‌ی خوبی است؟ و چه زمانی اهداف بزرگ باعث می‌شوند تیشه به ریشه‌ی خود بزنید؟ شاید از همه‌ی این‌ها مهم‌تر این باشد که چگونه می‌توانید تمایل به بهترشدن را با هدف شادماندن متوازن کنید.

قدرت انتظارات بالا

چند ماه پیش رادیوی ملی امریکا خبری منتشر کرد که توضیح می‌داد چگونه انتظارات معلمان می‌تواند عملکرد دانش‌آموزان را تا حد چشمگیری تغییر دهد. این خبر با پوشش مطالعه‌ی تحقیقاتی معروف رابت رزنتال^۱، استاد دانشگاه هاروارد، آغاز شد.

در این مطالعه هجده معلم مدارس ابتدایی از دانش‌آموزان خود آزمون ویژه‌ای گرفتند که رزنتال آن را طراحی کرده بود. این آزمون پیش‌بینی می‌کرد که کدام دانش‌آموزان در چند سال آینده مستعد افزایش ضریب هوشی هستند.

البته نکته‌ی اصلی این بود که این آزمون اصلاً آزمون ویژه‌ای نبود. صرفاً یک آزمون معمولی سنجش ضریب هوش بود با اسمی باکلاس، اما معلم‌ها از این موضوع بی‌خبر بودند. وقتی که نتایج آزمون معلوم شد رزنتال به صورت تصادفی تعدادی از دانش‌آموزان هر کلاس را انتخاب کرد و به معلمان گفت که این دانش‌آموزان «شکوفا» هستند و پیش‌بینی می‌شود که دانش‌آموزان ممتازی شوند.

در حقیقت، این دانش‌آموزان با هم کلاسی‌های خود هیچ تفاوتی نداشتند.

چند ماه بعد دوباره یک آزمون ضریب هوش دیگر از دانش‌آموزان گرفته شد. نتایج حیرت‌آور بود. دانش‌آموزانی که «شکوفا» خطاب شده بودند، بالاین که در ابتدا

براساس تجربیات من، راه بهتر برای دستیابی به اهدافتان این است که به جای این که مهلتی تعیین کنید تا طبق آن پیش روید، برنامه‌ای تنظیم و براساس آن عمل کنید. به جای این که برای رسیدن به هدفی خاص برای خودتان مهلت تعیین کنید (و بعد در صورتی که موفق نشید احساس شکست کنید)، باید هدفی را انتخاب کنید که برایتان مهم است و سپس برنامه‌ای تنظیم کنید که براساس آن بتوانید به صورت مداوم بهسوی آن هدف حرکت کنید. این ممکن است تغییر بزرگی به نظر نرسد اما تغییر بزرگی است. افراد مبتکر و موفق کارهای را که برایشان مهم است بی وقفه انجام می‌دهند. بهترین وزنه برداران هر هفته در ساعتی مشخص به باشگاه می‌روند. بهترین نویسندها هر روز پشت صفه‌های کلید خود می‌نشینند و همین اصل در مورد بهترین رهبران، والدین، مدیران، نوازندها و پزشکان نیز صدق می‌کند. نکته‌ی عجیب این است که برای آن‌ها یکی که بهترین عملکرد را دارند مسئله عملکردشان نیست، بلکه تمرين مداوم برایشان اهمیت دارد.

تمركز آن‌ها بر انجام کار است، نه این که تاریخ معینی به فلان هدف برسند. برنامه دوست شمامست. شما نمی‌توانید پیش‌بینی کنید که چه زمانی ایده‌ی نایاب به ذهنتان می‌رسد و داستانی تأثیرگذار خواهد نوشته، پرتوی زیبایی خواهد کشید یا عکسی عالی خواهد گرفت، اما داشتن برنامه تضمین می‌کند که وقتی این ایده‌ی ناب به ذهنتان خطرور کرد، مشغول به آن کار هستید.

شما نمی‌توانید پیش‌بینی کنید که بدلتان کی دلش می‌خواهد رکورد شخصی جدیدی بزند، اما داشتن برنامه تضمین می‌کند که چه حالت را داشته باشید و چه نداشته باشید به باشگاه بروید. تمرين کردن مهارتان مهم است، نه داشتن عملکردی در سطحی خاص (موضوع صحبت ما تمرين است. نه بازی، نه بازی، فقط تمرين).

اگر می‌خواهید از آن دسته آدم‌هایی باشید که همواره به موقفيت‌های مختلفی دست پیدا می‌کنند، برای خودتان طوری برنامه‌ریزی کنید که بتوانید از آن پیروی کنید، نه این که مهلتی برای خودتان تعیین کنید و به‌سمت هدفتان بدوید.

- از متن کتاب -

در مورد شکل‌گیری شخصیت و احساس رضایت از زندگی، بعید است کسی از قدرت عادت‌ها آگاه باشد و جیمز کلیر، نویسنده‌ی کتاب پر فروش خرده‌عادت‌ها، را نشناسد و حتی مجذوب زبان ساده اما قادر تمند او نشده باشد. در ذهنیت بوند، برگزیده‌ای از جستارهای این نویسنده درباره‌ی موضوعات مختلفی همچون بهره‌وری، تمركز، خلاقیت و بهبود زندگی گردآوری شده است.

۲۶ | تغییر احتمالاً برای های کتاب

